WIADOMOŚCI CELNE
Nr 9/2009
MINISTERSTWO FINANSÓW – SŁUŻBA CELNA • WARSZAWA 2009 • ISSN 1230 9067

Zwalczanie przemytu papierosów przez Służbę Celną

WIADOMOŚCI CELNE

REDAKCJA
Redaktor naczelny: Witold Lisicki
Sekretarz redakcji: Beata Zuba
Marcin Woźniczko

PROJEKT GRAFICZNY
Aleksandra Laska

Wykonawca: PROFESJA-DRUK
www.profesjadruk.pl

WYDAWCA
Ministerstwo Finansów – Służba Celna
Warszawa, ul.Świętokrzyska 12
www.clo.gov.pl
beata.zuba@mofnet.gov.pl
marcin.wozniczko@mofnet.gov.pl
tel.: (022) 694 46 30
tel./fax: (022) 694 35 02
nakład: 1800 egz.

3 **Zwalczanie przemytu papierosów przez polską Służbę Celną**

Konferencja Grupy Zadaniowej ds. Papierosów organizowana przez polską Służbę Celną wspólnie z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) 10-14 października 2009, Kraków.

OLAF – Europejskie Biuro ds. Zwalczania Oszustw

Cele

Zadaniem Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej, walka z oszustwami, korupcją i jakąkolwiek niewłaściwą działalnością, włączając w to niewłaściwe postępowanie w obrębie Instytucji Europejskich. Dążąc do realizacji założonych celów w odpowiedzialny, przejrzysty i oszczędny sposób, OLAF pragnie jak najlepiej służyć obywatelom Europy.

Metody

OLAF wypełnia swoją misję, prowadząc niezależnie wewnętrzne i zewnętrzne dochodzenia. Organizuje również bliską i regularną współpracę pomiędzy właściwymi władzami w państwach członkowskich, mając na celu koordynację ich działalności. OLAF dostarcza krajom członkowskim niezbędnej pomocy i wiedzy technicznej w zakresie zwalczania oszustw. Wspomaga przy tworzeniu strategii walki z oszustwami w Unii Europejskiej i podejmuje inicjatywy wzmocnienia odpowiedniego ustawodawstwa.

Zasady

OLAF działa w sposób spójny, bezstronny i profesjonalny, z poszanowaniem praw jednostek i norm prawnych.

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Nielegalny obrót i nielegalne wytwarzanie wyrobów tytoniowych

Zwalczanie nielegalnego obrotu i nielegalnego wytwarzania wyrobów tytoniowych stanowi jeden z priorytetowych obszarów w działalności Służby Celnej. Działalność ta jest zgodna także z polityką UE, która szczególnie w ostatnich latach położyła duży nacisk na zwalczanie i przeciwdziałanie wprowadzaniu na rynek państw członkowskich papierosów pochodzących z nielegalnych źródeł. Od 2006 roku, mając na uwadze posiadane siły i środki, w Służbie Celnej określono priorytety w zakresie zwalczania przestępczości, w których działania skoncentrowane są na zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, w szczególności w obszarze nielegalnego obrotu wyrobami akcyzowymi i narkotykami.

Od 2008 r. zauważalna jest tendencja spadku liczby ujawnień przy jednoczesnym wzroście jednostkowych ilości ujawnianych towarów. Jest to wynik świadomego ukierunkowania działań Służby Celnej na kontrolę zorganizowanej działalności przestępczej, a nie kontrole drobnego handlu i przemytu.

Liczba ujawnień Służby Celnej w latach 2007 – 2009 (I półrocze) stanowiła ponad 92 % liczby ujawnień ogółem.

Służba Celna w latach 2007 - 2009 ujawniła blisko 77% z ogólnej liczby ujawnionych papierosów. Według raportu Biura ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych Komisji Europejskiej (OLAF) oraz corocznego sprawozdania Światowej Organizacji Celnej (WCO), polska Służba Celna należy do najskuteczniejszych w Europie administracji celnych pod względem zwalczaniu przemytu i nielegalnego obrotu wyrobów tytoniowych. Wśród administracji celnych państw UE polska Służba Celna zajmuje pod tym względem drugie miejsce, ustępując tylko służbom Wielkiej Brytanii, a dystansując m.in. administracje Niemiec i Francji.

Departament Kontroli Celno–Akcyzowej i Kontroli Gier

Liczba ujawnień prób przemytu lub nielegalnego obrotu papierosów w latach 2007-2009 (I półrocze)

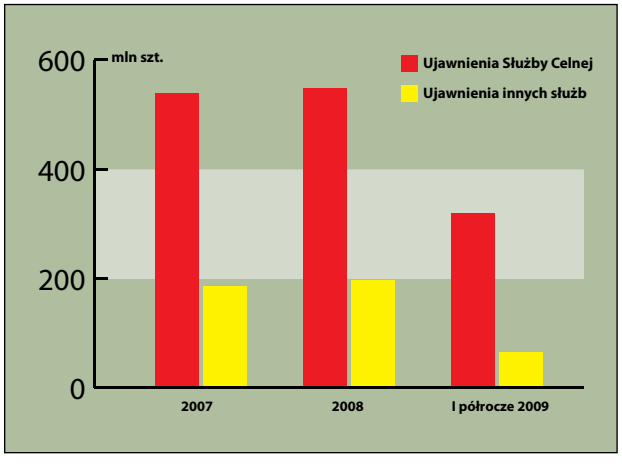
Rok	Służba Celna (tys.)	Pozostałe służby*(tys.)	Ogółem (tys.)
2007	111.9	7.6	119.5
2008	84.8	5.3	90.1
2009	56.2	2.4	58.6
Łącznie	253	15.3	268.3

*ujawnienia odnotowane przez Policję, Straż Graniczną i organy skarbowe.

Liczba szt. papierosów zajętych w wyniku kontroli

Rok	Służba Celna (mln szt)	Pozostałe służby* (mln szt)	Ogółem (mln szt)
2007	539	175	714
2008	547	195	743
2009	434	92	526
Łącznie	1.521	463	1.984

*ujawnienia odnotowane przez Policję, Straż Graniczną i organy skarbowe.
**sierpień 2009

Ilość papierosów ujawnionych w Polsce w latach 2007-2008 i I półroczu 2009

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Informacje dot. Wspólnych Operacji Celnych ukierunkowanych na zwalczanie przemytu wyrobów tytoniowych, w których w 2009 r. udział weźmie Służba Celna RP

W IV. kwartale 2009 r. Służba Celna RP (SC RP) weźmie udział w dwóch Wspólnych Operacjach Celnych (WOC)[1] ukierunkowanych na zwalczanie przemytu wyrobów tytoniowych na obszar celny Unii Europejskiej (UE).

Pierwszą jest Wspólna Operacja Celna o kryptonimie „MATEUSZ II". Operacja ta jest kontynuacją WOC „MATEUSZ" zrealizowaną w 2007 r., której inicjatorem i głównym koordynatorem była polska Służba Celna wspierana przez administracje celne Niemiec i Wielkiej Brytanii.

WOC „MATEUSZ II" będzie obejmowała swym zakresem działań obszar 27. Państw, w tym 22. Państw Członkowskich Unii Europejskiej (PC UE) tj. Belgii, Bułgarii, Czech (organizator), Danii, Estonii, Finlandii, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Niemiec, Polski (współorganizator), Rumunii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch oraz 5. Państw Trzecich tj. Chorwacji, Norwegii, Rosji, Serbii i Szwajcarii.

Po stronie polskiej w Operacji udział weźmie oprócz SC RP także Centralne Biuro Śledcze Komendy Głównej Policji (CBŚ KGP).

Na poziomie międzynarodowym działania operacyjne uzyskają wsparcie Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)[2], Regionalnego Biura Łącznikowego dla Europy Zachodniej Światowej Organizacji Ceł[3] (RILO-WE/WCO) oraz Europejskiego Biura Policji (EUROPOL).

Celem głównym WOC „MATEUSZ II" jest zwalczanie przemytu wyrobów tytoniowych na obszar UE przez lądowe (drogowe) granice UE.

Plan operacyjny zakłada także podejmowanie działań mających na celu ujawnianie nielegalnych wytwórni papierosów, monitorowanie legalnych transportów produktów używanych do produkcji wyrobów tytoniowych oraz maszyn do produkcji tychże wyrobów, doskonalenie metod współdziałania oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami biorącymi udział w Operacji.

Szczególnej kontroli – w ramach niniejszej Operacji – podlegać będą przede wszystkim samochody ciężarowe wjeżdżające na terytoria w/w Państw jak i pojazdy przemieszczające się po ich terytoriach. Działania kontrolne dokonywane będą zarówno na przejściach granicznych jak i na terytoriach Państw biorących udział w Operacji. Typowanie pojazdów do kontroli opierać się będzie m.in. na opracowanych profilach ryzyka.

W trakcie działań, dane kontrolowanych pojazdów i osób sprawdzane będą w bazach danych Państw biorących udział w WOC „MATEUSZ II" jak i w bazach OLAF-u i EUROPOL-u.

Drugą z kolei Wspólną Operacją Celną realizowaną w IV. kwartale 2009 r. jest Wspólna Operacja Celna o kryptonimie „VIA BALTICA", realizowana w zakresie regionalnym przez cztery administracje celne Państw Członkowskich Unii Europejskiej tj. Estonii, Litwy, Łotwy i Polski. Tak jak w przypadku WOC „MATEUSZ II" krajowe działania SC RP wspierać będzie CBŚ KGP.

Działania operacyjne uzyskają także wsparcie merytoryczne i informatyczne ze strony Światowej Organizacji Celnej.

Celem głównym WOC „VIA BALTICA" jest zwalczanie przemytu wyrobów tytoniowych na obszar UE przez lądową (drogową) wschodnią granicę UE.

Plan operacyjny zakłada także podejmowanie działań mających na celu ujawnianie nielegalnych wytwórni papierosów, monitorowanie legalnych transportów produktów używanych do produkcji wyrobów tytoniowych oraz maszyn do produkcji tychże wyrobów, doskonalenie metod współdziałania oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami biorącymi udział w Operacji.

Szczególnej kontroli – w ramach niniejszej Operacji – podlegać będą samochody osobowe i ciężarowe wjeżdżające z terytorium Białorusi i Rosji na terytoria w/w PC UE jak i pojazdy z Białorusi i Rosji przemieszczające się po terytoriach tychże PC UE. Działania kontrolne dokonywane będą zarówno na przejściach granicznych jak i na terytoriach Państw biorących udział w Operacji. Typowanie pojazdów do kontroli opierać się będzie m.in. na opracowanych profilach ryzyka. W trakcie działań, dane kontrolowanych pojazdów i osób sprawdzane będą w bazach danych Państw biorących udział w WOC „VIA BALTICA".

Wydział Operacji Międzynarodowych
CA MF

1 Wspólna Operacja Celna (WOC) = Joint Customs Operation (JCO)
2 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych = European Anti-Fraud Office
3 Regionalne Biuro Łącznikowe Ceł=Regional Intelligence Liaison Office; Światowa Organizacja Ceł=World Customs Organization

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Granica wschodnia

Izba Celna w Białymstoku ze względu na swe położenie geograficzne sprawuje kontrolę zarówno na granicy zewnętrznej UE (granica polsko-białoruska), jak i kontroluje wewnątrzwspólnotowy odcinek granicy z Litwą. Na 418 kilometrowym odcinku granicy z Białorusią ruch odbywa się na trzech przejściach drogowych:

- OC Bobrowniki
- OCD Kuźnica
- OC Połowce

i trzech przejściach kolejowych

- OCK Kuźnica
- OC Siemianówka
- OC Czeremcha

gdzie prowadzona jest stała kontrola celna.

Od 1 maja 2004 roku 104 kilometrowy odcinek wewnętrznej granicy z Litwą kontrolowany jest przez funkcjonariuszy grup mobilnych. Po przyjęciu Polski i Litwy do UE oraz zniesieniu granicy celnej z Litwą obserwuje się stopniowy wzrost natężenia ruchu na tym odcinku. W 2007 roku granicę przekroczyło 1463865 samochodów ciężarowych, w 2008 już 1802069, a w ciągu 7 m-cy 2009 roku ponad 808324. Ruch na tym odcinku z miesiąca na miesiąc wciąż wzrasta.

Wraz ze wzrostem natężenia ruchu rośnie też liczba ujawnianych papierosów. W 2007 roku na terenie IC Białystok dokonano zatrzymań 725.937.031 szt. papierosów, w 2008 już 727 860 371 szt, a do końca lipca 2009, aż 517 052 627 szt. papierosów. Przeważają ujawnienia dokonywane na polsko-litewskim odcinku granicy i na drogach prowadzących od granicy w głąb kraju, a nie jak mogło by się to wydawać na zewnętrznej granicy unii

Doposażenie Służby Celnej zabezpieczającej granicę zewnętrzną Unii w specjalistyczny sprzęt do kontroli oraz wzmocnienie obsady kadrowej na przejściach granicznych doprowadziło do zwiększenia skuteczności prowadzonych kontroli i jednoczesnego stopniowego osłabienia natężenia ruchu na granicy z Białorusią (od stycznia do końca lipca br granicę z Białorusią przekroczyły 99972 samochody ciężarowe, gdy w tym samym czasie przez dawne przejście w Budzisku wjechało 808324). Zmniejszająca się intensywność ruchu towarowego w przywozie dała funkcjonariuszom celnym możliwość poświecenia większej ilości czasu i uwagi na analizę poszczególnych transportów, a tym samym zwiększyło się ryzyko niepowodzenia podjęcia próby przemytu. Z roku na rok coraz mocniej zauważalne są zmiany zarówno w strukturze przemytu jak i szlakach przerzutowych. (przemyt papierosów z Ukrainy przez Białoruś i Litwę do Polski, oraz z Rosji przez Białoruś, Litwę, Polskę i dalej do Europy Zachodniej.

Z analizy przypadków ujawnionych przemytów wynika, że na granicy polsko-białoruskiej dominują ujawnienia w przedziale do 20000 szt. papierosów. Jest to przedział charakterystyczny dla indywidualnych przemytów w ruchu turystycznym. Przestępczość zorganizowana, dokonująca przemytu na dużą skalę tj. powyżej 500000 sztuk przeniosła się na litewski odcinek granicy. O działaniach zorganizowanych grup przestępczych świadczą bardzo dobrze przygotowane transporty, profesjonalny sposób pakowania towaru wymagający często zaangażowania specjalistycznego sprzętu oraz doskonale przygotowane dokumenty handlowe i przewozowe. Przemytnicy wykorzystują oryginalne dokumenty przewozowe pochodzące z wcześniejszych przewozów tworząc różne ich kompilacje dla zamaskowania fikcyjnych transportów. Przemycane papierosy mogą być ukryte praktycznie w dowolnym towarze począwszy od płatków śniadaniowych, przez drzwi pancerne, drewniane stopnie schodów, napoje w puszkach, a na witaminach i konserwach dla zwierząt kończąc.

Na kierunku litewskim w wyniku działań różnych służb zaangażowanych w walkę z przestępczością, udaremniono od stycznia do września 2009 roku ponad 70 prób przemytu papierosów. W każdym z tych przypadków zajęto jednorazowo ponad 100 000 szt. papierosów. Daje to ogółem 63 347 780 szt. papierosów – co stanowi 61% wszystkich zajętych w tym okresie papierosów w województwie podlaskim.

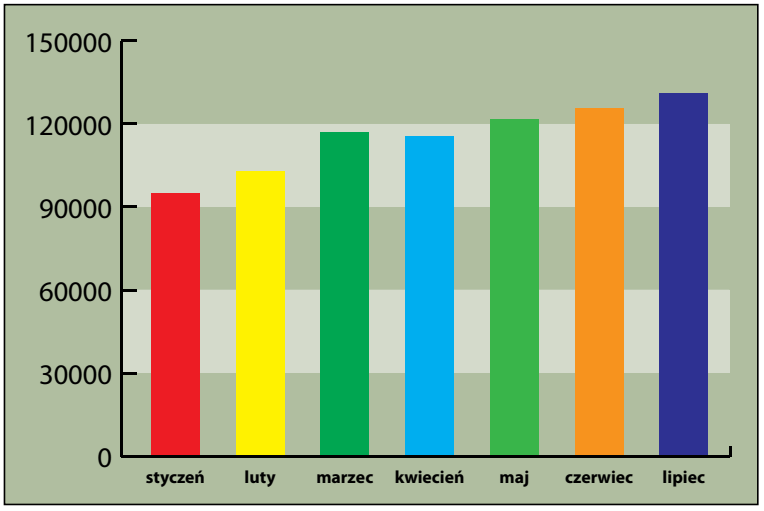
Mając na uwadze skalę zagrożeń związanych z przemytem papierosów z terytorium Litwy podjęto szereg działań mających na celu ograniczenie przestępczości transgranicznej w tym rejonie, miedzy innymi powołano przy Izbie Celnej w Białymstoku w 2007 roku Krajową Grupę Zadaniową do spraw Wyrobów Tytoniowych, która m.in. :

- dostarcza kierownictwu Służby Celnej informacje wspomagające podejmowanie decyzji prowadzących do ograniczenia skali nielegalnych działań;
- gromadzi, przetwarza oraz analizuje informacje dotyczące ujawnień prób przemytu, nielegalnego wytwarzania lub obrotu wyrobów tytoniowych;
- na bieżąco przekazuje izbom celnym wyniki prowadzonych analiz, w szczególności dotyczących:
- skrytek w środkach przewozowych;
- środków przewozowych, wykorzystywanych do przemytu;
- osób, zajmujących się przemytem lub jego organizacją;
- towarów wykorzystywanych jako maskujące dla przemytu.

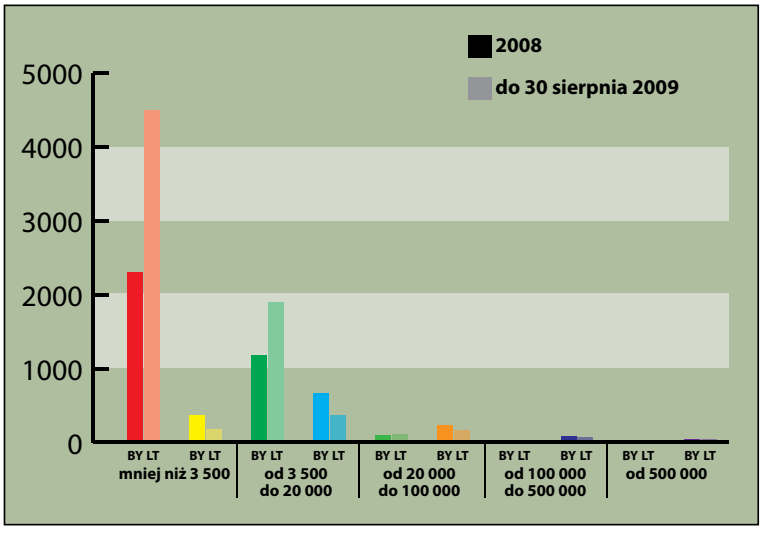
W celu zwiększenia efektywności prowadzonych działań rozwijana jest współpraca z innymi służbami zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi mająca na celu organizowanie wspólnych działań dla uszczelnienia polsko-litewskiego odcinka wewnątrzwspólnotowej granicy. W tym też celu przejęto w trwały zarząd plac kontroli szczegółowej w Budzisku i zainstalowano na tym placu urządzenie RTG do prześwietlania zestawów ciężarowych.

Całościowa analiza zagrożeń na tym odcinku granicy została przedstawiona na spotkaniu z przedstawicielami

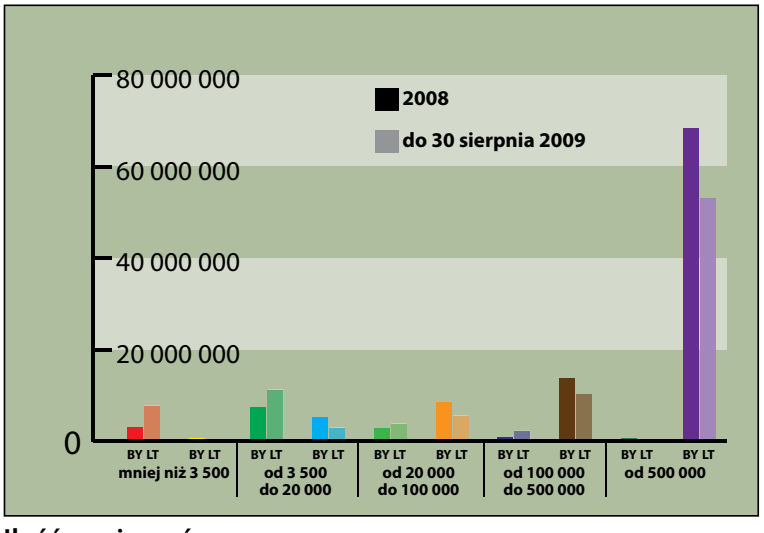
Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Natężenie ruchu w 2009 r.

Ilość ujawnień

Ilość papierosów

służb celnych Litwy, Łotwy i Estonii (Augustów – 15-17 czerwca 2009 r.). Jednym z celów spotkania było włączenie w szczególności Litwy we wspólne działania mające na celu zwalczanie procederu nielegalnego przemieszczania papierosów przez tereny państw nadbałtyckich.

Jako elementy ograniczające ryzyko wzrostu nielegalnej działalności w tym zakresie wskazano:

- Okresowe przeprowadzanie międzynarodowych operacji celnych w systemie rotacyjnym, ukierunkowanych na zwalczanie nielegalnego obrotu papierosami;
- Nasilenie działań po litewskiej i polskiej stronie granicy, nakierowanych na zwalczanie przestępczości papierosowej;
- Dalsze zacieśnianie współpracy z innymi krajowymi służbami kontrolnymi, zaangażowanymi w zwalczanie przestępczości transgranicznej (Policja, Straż Graniczna);
- Podpisanie nowego porozumienia pomiędzy władzami celnymi Polski i Litwy w sprawie powołania Wspólnego Punktu Kontaktowego Służb zwalczających przestępczość transgraniczną;
- Zacieśnienie współpracy z Punktami Kontaktowym na granicy litewsko-łotewskiej;
- Uczestniczenie w programach pomocowych, dających możliwość sfinansowania znacznej części inwestycji w sprzęt, szkolenia i wspólne działania mające na celu ograniczenie przestępczości transgranicznej.

Mieczysław Dziaduła
Wydział Zarządzania Ryzykiem
Izba Celna w Białymstoku

Walka z przemytem papierosów w Izbie Celnej w Białej Podlaskiej

Walka z przemytem papierosów jest największym wyzwaniem dla Służby Celnej na najbliższe lata. Zwłaszcza granica wschodnia, jako granica zewnętrzna Unii Europejskiej, jest atrakcyjna dla różnych form przemytu. Tylko w ubiegłym roku i tylko na odcinku granicy w województwie lubelskim funkcjonariusze celni odebrali przemytnikom 10 mln paczek papierosów. Obrazowo rzecz ujmując jest to około 270 ton. Można powiedzieć, że z każdym rokiem liczba udaremnianych prób przemytu wzrasta o 20 – 25%.

I zdajemy sobie sprawę z tego, że przemyt będzie się nasilał. Z prostej przyczyny – jest opłacalny. Nawet 2-3 razy więcej kosztuje paczka papierosów kupiona na Ukrainie a następnie sprzedana w rejonie przygranicznym. Jej cena zdecydowanie wzrasta w Niemczech czy Wielkiej Brytanii. Tam kosztuje już 5-6 razy więcej. Oczywiście cena zależy też od marki. W przypadku zorganizowanej przestępczości, gdy w grę wchodzą duże ładunki papierosów, zyski osiągane z ich sprzedaży mogą być porównywalne do zysków z handlu narkotykami.

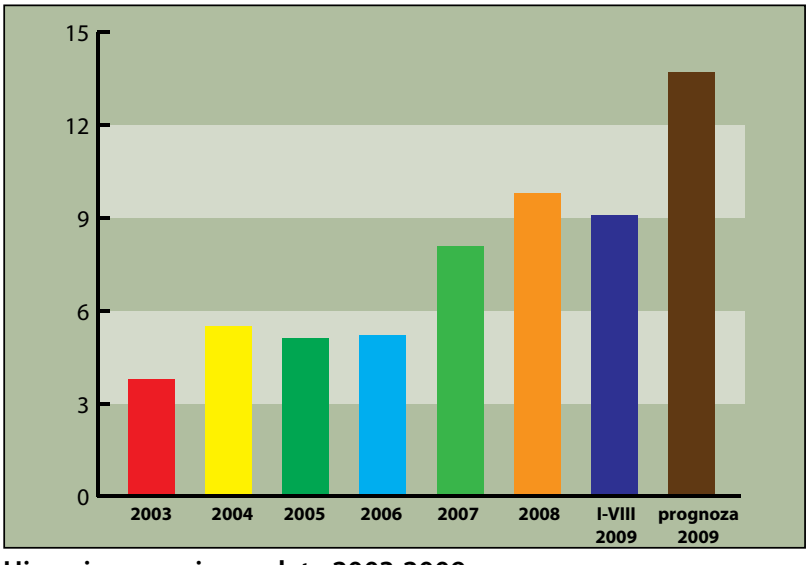
O ile nie zmienia się rodzaj przemycanych towarów, to zmienia się tendencja w przemycie. Coraz częściej do przemytu papierosów wykorzystywane są np. pociągi towarowe. Ale cały czas zatrzymujemy też papierosy przewożone przez granicę w tirach.

I mimo że każdy taki pojazd jest na granicy prześwietlany – przemytnicy nie rezygnują z tych form przemytu. Z reguły ukrywają wówczas papierosy pod innym towarem – pod deskami, odpadami metalurgicznymi, pod zwojami drutu. Jeżeli chodzi o drobniejszy przemyt - to najczęściej wykorzystywane są wolne przestrzenie w konstrukcjach pojazdów, codziennie wydobywamy też papierosy z kół pojazdów, z siedzeń, ze zbiorników na gaz. Ale przestępcy wymyślają też nowe sposoby przemytu. Te bardziej oryginalne to np. papierosy ukryte w specjalnie wyciętej książce, w motkach włóczki, w lodówkach.

Różnie rozkłada się przemyt papierosów jeżeli chodzi o kraj przywozu. Jeśli chodzi o Białoruś to jest to raczej zjawisko marginalne, w porównaniu z rzeką papierosów, która płynie z kierunku ukraińskiego. Spośród wszystkich przejmowanych przez nas papierosów ponad 90% przypada na przejścia z Ukrainą.

Na pewno znaczna część przemycanych papierosów przeznaczona jest na rynki Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii – co zresztą potwierdzają ujawnienia dokonywane przez tamtejsze służby. Część zostaje w Polsce.

Ujawnione papierosy lata 2003-2009 prognoza

Można jednak śmiało powiedzieć, że wzrasta wykrywalność przestępstw „papierosowych" i skuteczność w ich zwalczaniu – co potwierdzają osiągane wyniki.

Funkcjonariusze z Izby Celnej w Białej Podlaskiej do sierpnia bieżącego roku zatrzymali już ponad 9,1 mln paczek papierosów. Jeżeli tendencja ta się utrzyma, na koniec roku może być ich blisko 14 mln paczek.

W bieżącym roku zniszczyliśmy też już ponad 10 mln paczek papierosów.

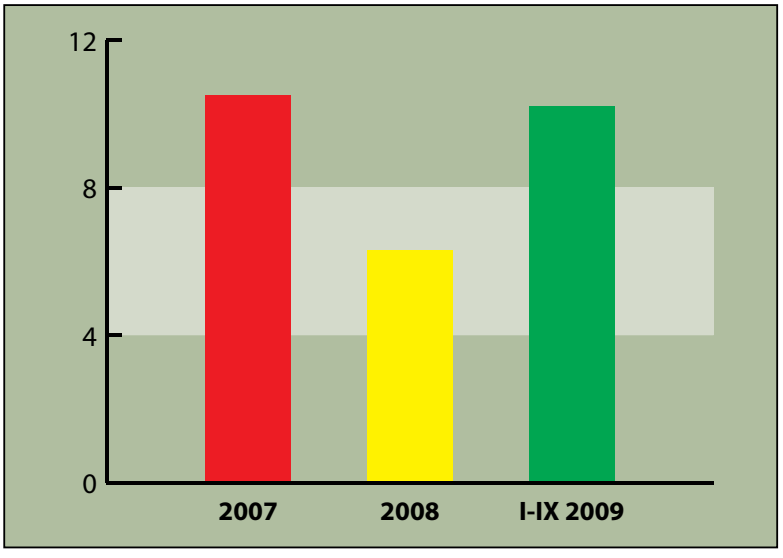
Nietypowe sposoby przemytu papierosów, z jakimi spotkali się funkcjonariusze bialskiej izby celnej:

• Przemyt „na babcię". 72-letnia Rosjanka ukryła papierosy w kilkudziesięciu motkach włóczki. Jechała z Rosji do Niemiec – jak

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

twierdziła do syna. W motkach włóczki zmieściła ponad 2 tysiące paczek papierosów.

- Przemyt „na literata" – papierosy ukryte w specjalnie wydrążonych książkach (przy czym - nieważna treść, istotne, by dzieło miało twardą okładkę i było pokaźnych rozmiarów).

Liczba zniszczonych papierosów lata 2007-2009

A o tym, że fantazja przemytników nie zna granicy funkcjonariusze przekonali się też gdy znajdowali papierosy np.:

- zatopione w smole,
- w sodzie kaustycznej,
- w lodówkach,
- w naczepie-chłodni, w której wcześniej przewożone były ryby; papierosy ukryte były w ścianach naczepy; brud i potworny fetor z resztek śmierdzących ryb miał zapewne odstraszyć celników od szczegółowej kontroli;
- w wersalce,
- w rurach od odkurzacza.

Nietypowe, a często niebezpieczne są skrytki w pociągach, wykorzystywane przez przemytników – funkcjonariusze wydobywali np. papierosy ze zbiorników na fekalia, ale również ze skrzynek wysokiego napięcia, papierosami obkładane są też ręczne hamulce bezpieczeństwa (wątpliwe, by zadziałały, gdyby zaszła taka potrzeba – gdy dociśnięte są setkami paczek papierosów) czy też miejsca przy rozgałęzieniach przewodów elektrycznych.

Marzena Siemieniuk
Rzecznik Prasowy IC
w Białej Podlaskiej

Zagrożenie przemytem papierosów w granicznym ruchu pieszym

Jednym z głównych powodów próby wykorzystywania granicznych przejść pieszych do nielegalnego wprowadzenia na terytorium Polski papierosów (najczęściej ukrytych w bagażu oraz na osobie przekraczającej granicę), jest chęć zysku z tytułu sprzedaży przemycanych papierosów na rynku krajowym. Rentowność takiego procederu bierze się głównie z dużej różnicy cen zbytu papierosów na terenie UE a ich cen zakupu w krajach zza wschodniej granicy Polski (Białoruś, Rosja, Ukraina), z ominięcia uiszczenia należności celno – podatkowych, oraz stosunkowo niskich nakładów finansowych związanych z organizacją takiego przemytu.

Jeżeli chodzi o terytorium Polski, ruch pieszy odbywa się przede wszystkim na przejściu granicznym w Medyce.

Średnie jednostkowe ujawnienie w ruchu pieszym w roku 2008 to około 580 sztuk papierosów natomiast największe ujawnienie dotyczyło 3500 sztuk papierosów.

Na ogół papierosy ukrywane są przez podróżnych w odzieży wierzchniej (także w bagażu) i funkcjonariusze celni ujawniają je w trakcie kontroli osobistej. Osoby przemycające papierosy pod odzieżą z reguły wyglądają nienaturalnie, co szczególnie daje się zauważyć w okresie letnim, gdy dobór odzieży przez podróżnych jest nieadekwatny do panującej temperatury otoczenia.

Najpopularniejsze marki przemycane przez osoby przekraczające piesze przejście w Medyce to LM, Prima oraz Classic.

Sprawcami przemytu papierosów w ruchu pieszym na ogół są obywatele polscy zamieszkujący w Przemyślu i okolicach. Najczęściej są to osoby w wieku około 27 lat. Bierze się to najprawdopodobniej stąd, iż Przemyśl jest oddalony zaledwie o około 13 km od przejścia granicznego w Medyce, a bezrobocie w tym regionie sięga na dzień 31 stycznia 2009 roku poziomu 14,1%. Przemyt „mrówkowy" jest jednym ze źródeł utrzymania osób zamieszkujących ten region.

Przemieszczanie papierosów w wewnątrzwspólnotowym transporcie drogowym osobowym

Cena papierosów w krajach Europy Wschodniej jest o wiele niższa niż w krajach Europy Zachodniej. Najwyższe ceny papierosów występują we Francji, Norwegii i Islandii.

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Jeżeli chodzi o Niemcy to ceny papierosów kształtują się na poziomie 4€. Jest to o połowę wyższa cena niż papierosów sprzedawanych w Polsce. Najwięcej przemytu (poza przejściami granicznymi z Rosją, Ukrainą i Białorusią) jest ujawniane na granicy polsko-litewskiej. Polska jest ważnym punktem przerzutowym tytoniowej kontrabandy ze Wschodu. Transporty papierosów trafiają głównie do Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii. Na przykład cena papierosów sprzedawanych w Niemczech różni się od sprzedawanych na Litwie o 3€, dlatego opłacalny jest przemyt. Ze względu na różnice cen wyrobów tytoniowych w poszczególnych krajach zyski z biznesu, jakim stał się przemyt będą coraz większe.

Opłacalny jest przy tym zarówno przemyt do Polski, ale jeszcze bardziej – do krajów Unii Europejskiej. Już od kilku lat Polska boryka się z problemem coraz większego napływu przemycanych papierosów. Ich ceny są atrakcyjne dla palaczy, którzy narzekają na ciągłe podwyżki legalnych wyrobów tytoniowych. Od stycznia do października 2008 r. sprzedaż papierosów pochodzących z legalnego rynku wyniosła 4,8 miliardów sztuk. W porównaniu z rokiem 2007 o ponad 8% spadła ich sprzedaż. Jednocześnie Straż Graniczna, celnicy, policja i urzędy skarbowe przechwyciły w kończącym się roku 626 milionów sztuk papierosów. Nielegalny handel odbiera państwu zyski z akcyzy, które w 2008 roku wyniosły szacunkowo około 15 miliardów złotych. Straty w budżecie spowodowane przez działalność przemytników i bazarowych handlarzy wynoszą 1,5 - 2 miliardy złotych. Z powodu czarnego rynku wyrobów tytoniowych tracą także firmy, które muszą liczyć się ze spadkiem sprzedaży o około 15%, co jest równoznaczne z mniejszym o 25 milionów złotych rocznym zyskiem. Przemyt papierosów to interes równie dobry jak szmugiel narkotyków, a przy tym bardziej bezpieczny, bo wyroki za przemyt wyrobów tytoniowych są o wiele niższe. Ponad 60% przemytu do Unii Europejskiej stanowią papierosy i wyroby tytoniowe.

Przodującymi markami papierosów ujawnianych w wewnątrzwspólnotowym transporcie drogowym osobowym w latach 2007- 2008 były: LM, JIN LING i MARLBORO. W roku 2008 w porównaniu z rokiem 2007, odnotowano znaczący wzrost przemytu papierosów marki: LM, JIN LING oraz PALL MALL. Nieznacznie także zwiększył się przemyt papierosów marki: WEST i PRIMA. Spadł natomiast w roku 2008 przemyt papierosów marki: MARLBORO, SAINT GEORGE i PRILUKI.

Podstawowe kierunki przemytu w wewnątrzwspólnotowym transporcie drogowym osobowym, ze szczególnym uwzględnieniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej to:

- kierunek z Litwy do Polski
- kierunek z Polski do Niemiec
- kierunek z Czech do Polski oraz z Polski do Czech
- kierunek ze Słowacji do Polski oraz z Polski do Słowacji.

Zagrożenie przemytem papierosów na przejściach granicznych w ruchu kolejowym osobowym

Jednym z głównych powodów próby wykorzystywania osobowego ruchu kolejowego do nielegalnego wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej papierosów (najczęściej ukrytych w ogólnodostępnych przestrzeniach konstrukcyjnych pociągu oraz bagażu), jest chęć zysku z tytułu sprzedaży przemycanych papierosów na rynku krajowym lub zachodniej Europy. Rentowność takiego procederu bierze się głównie z dużej różnicy cen zbytu papierosów na terenie UE a ich ceną zakupu w krajach zza wschodniej granicy Polski (Białoruś, Rosja, Ukraina), z ominięcia uiszczenia należności celno – podatkowych, oraz stosunkowo niskich nakładów finansowych związanych z organizacja takiego przemytu towarów przywożonych przez osoby z krajów trzecich.

Poszczególne przejścia w ruchu kolejowym osobowym w Polsce to: Braniewo, Czeremcha, Dorohusk, Krościenko, Kuźnica, Przemyśl, Terespol.

Około 90% wszystkich zatrzymanych papierosów miało miejsce na kolejowych przejściach granicznych z Ukrainą w Dorohusku oraz Przemyślu. Przejścia te obsługują tylko niewiele ponad 20% całego osobowego ruchu kolejowego, co świadczy o dużych ujawnieniach jednostkowych w skrytkach konstrukcyjnych wagonów pociągu.

Spośród pociągów osobowych wjeżdżających z Ukrainy najczęściej ujawnia się papierosy w pociągach zaczynających swój bieg w Kijowie. Na uwagę zasługuje również fakt odnotowania dużej liczby ujawnień w pociągach relacji Grodno – Kuźnica, Chyrów – Sanok oraz Brześć - Terespol. Jak wynika z powyższego najwięcej zatrzymań przemycanych papierosów dokonuje się w pociągach krótkobieżnych, zaczynających i kończących swój bieg przy granicy. Pociągami tych relacji podróżują w większości mieszkańcy przygranicznych miejscowości trudniących się przemytem „mrówkowym". Są to na ogół obywatele Ukrainy, w wieku około 30 lat, mieszkający w takich miejscowościach jak Lwów, Iwonofrankowsk, Mościska, Odessa, Czerniowce, Kijów.

W wielu przypadkach sprawca nie jest ustalony (sprawa na tak zwaną osobę nieznaną – NN). Jest to związane przede wszystkim z tym, iż w ruchu kolejowym osobowym przemycane papierosy ujawnia się głównie w ogólnodostępnych przestrzeniach konstrukcyjnych wagonów oraz przedziałów pasażerskich (siedzenia, ścianki, dach, kanały wentylacyjne itp.), do których żaden z podróżnych się nie przyznaje.

Miejsce ukrycia przemycanych papierosów stanowią przede wszystkim elementy konstrukcyjne pociągu (siedzenia, ścianki, dach, kanały wentylacyjne itp.), których ukrycie nie wymaga zbyt dużych nakładów pracy ani wykorzystania specjalistycznego sprzętu, rzadziej bagaż.

Najczęściej papierosy ujawnia się w wyniku działań rutynowych oraz wyrywkowej kontroli, ale też poprzez analizę ryzyka.

Zagrożenie przemytem papierosów na przejściach granicznych w ruchu kolejowym towarowym

Jednym z głównych powodów próby wykorzystywania towarowego ruchu kolejowego do nielegalnego wprowa-

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

dzenia na terytorium Unii Europejskiej papierosów (najczęściej ukrytych pod przewożonym towarem), jest chęć zysku z tytułu sprzedaży przemycanych papierosów na rynku krajowym lub zachodniej Europy. Rentowność takiego procederu bierze się głównie z dużej różnicy cen zbytu papierosów na terenie UE, a ich cen zakupu w krajach zza wschodniej granicy Polski (Białoruś, Rosja, Ukraina), z ominięcia uiszczenia należności celno – podatkowych oraz stosunkowo niskich nakładów finansowych związanych z organizacją takiego przemytu. Również zysk uzyskany z przemytu papierosów może stanowić jeden ze sposobów na poprawienie opłacalności dokonywanych importów towarów zza wschodniej granicy.

Ruch kolejowy towarowy odbywa się na przejściach granicznych z Rosją (Skandawa, Braniewo), Białorusią (Terespol, Małaszewicze, Kowalewo, Kuźnica, Siemianówka) oraz Ukrainą (Dorohusk, Medyka – Żurawica, Hrubieszów, Werchrata).

Na uwagę zasługuje długa linia szerokotorowa (LHS) prowadząca z przejścia granicznego w Hrubieszowie aż do miejscowości Sławków (woj. śląskie). Linia Hutnicza Szerokotorowa a dawniej Linia Hutniczo-Siarkowa (LHS) była linią, która miała służyć transportowi rudy żelaza, siarki oraz węgla do ówczesnego ZSRR, bez przeładunku towarów na granicy. To najdłuższa w Polsce linia szerokotorowa a także najdalej wysunięta na zachód w Europie. LHS przebiega przez południowy-wschód i południe naszego kraju mając blisko 400 km długości. Polski odcinek LHS swój bieg rozpoczyna na granicy Polski z Ukrainą na Bugu w okolicach Hrubieszowa (IC Biała Podlaska). Obecnie transportuje się nią m.in. węgiel, rudę żelaza, drewno, materiały budowlane, samochody ciężarowe. Towary odprawione w Hrubieszowie są następnie przewożone do punktów przeładunkowych rozmieszczonych na całej linii LHS.

Biorąc pod uwagę fakt, iż towary wwożone na terytorium Polski mogą przemieszczać się w głąb kraju bez rozładunku na granicy, istotnym jest to, aby rewizje celne przeprowadzane na przejściu granicznym uzupełniane były o kontrole grup mobilnych w miejscach przeładunkowych. Jako przykład tego, iż z tą linią związane jest ryzyko przemytu papierosów w głąb kraju, może posłużyć ujawnienie w dniu 17-12-2008 r. przy przeładunku transportu soli przemysłowej na bocznicy LHS w miejscowości Staszów 452 000 sztuk papierosów z ukraińskimi znakami akcyzy.

Około 99% ujawnionych sztuk papierosów zatrzymano na kolejowych przejściach granicznych z Ukrainą (Dorohusk, Medyka – Żurawica, Hrubieszów). Na przejściach granicznych z Białorusią dokonano kilku ujawnień w ruchu kolejowym towarowym, ale były to ujawnienia o małej jednostkowej ilości papierosów (głównie Terespol i Małaszewicze).

Najczęściej wykorzystywanymi jako towar przykrywkowy do przemytu papierosów są wszelkiego rodzaju towary masowe (np.: tłucznie, węgiel, ruda żelaza, kukurydza, pszenica, gliny) oraz drewno czy cegły.

Z uwagi na charakter towaru (przeprowadzenie szczegółowej rewizji wymaga zastosowania specjalistycznego sprzętu) oraz fakt, iż są one przewożone bez zamknięć celnych, istnieje duże prawdopodobieństwo doładowania przemytu po odprawie celnej oraz możliwość wyładunku przemytu przed dokonaniem zgłoszenia celnego.

Nieprawidłowości w obszarze wyrobów tytoniowych w drogowym ruchu osobowym na przejściach granicznych

Jednym z głównych powodów próby wykorzystywania ruchu osobowego do nielegalnego wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej papierosów (najczęściej ukrytych w elementach konstrukcyjnych pojazdów lub specjalnie przystosowanych do przemytu skrytkach), jest chęć zysku z tytułu sprzedaży przemycanych papierosów na rynku krajowym lub zachodniej Europy. Rentowność takiego procederu bierze się głównie z dużej różnicy cen zbytu papierosów na terenie UE, a ich cen zakupu w krajach zza wschodniej granicy Polski (Ukraina, Białoruś, Rosja), ominięcia uiszczenia należności celno – podatkowych, oraz stosunkowo niskich nakładów finansowych związanych z organizacją takiego przemytu.

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Ruch samochodów osobowych odbywa się na następujących przejściach granicznych: z Rosją (Gronowo, Bezledy, Gołdap), Białorusią (Kuźnica, Bobrowniki, Połowce, Terespol, Sławatycze), Ukrainą (Dorohusk, Zosin, Hrebenne, Korczowa, Medyka, Krościenko), Przyjmuje się, iż ponad 50% samochodów osobowych wjeżdża do Polski przez przejścia drogowe z Ukrainą i 60% autokarów. Tu też w 2008 r. dokonano ponad 73% wszystkich ujawnień na drogowych przejściach granicznych w ruchu osobowym i zajęto ponad 72% ogólnej liczby ujawnionych papierosów.

W grudniu 2008 r. nastąpiła zmiana w przepisach celnych zmniejszająca ilość wyrobów akcyzowych, jakie można wwieźć jednorazowo na teren Wspólnoty bez uiszczania należności celno-podatkowych. Po wprowadzeniu tych ograniczeń w grudniu odnotowano spadek liczby osób przekraczających granicę w ruchu osobowym.

Zarówno największe ilości ujawnionych papierosów, jak i liczbę ujawnień odnotowano w samochodach osobowych, gdzie średnie jednostkowe ujawnienie waha się w granicach 4 tys. sztuk papierosów. Jednocześnie należy zauważyć, że największe średnie ilości jednorazowo ujawnianych papierosów odnotowano w autobusach, co może wskazywać na czynny udział lub, co najmniej, współudział kierowców w organizowaniu tego procederu. Dotyczy to głównie przypadków ujawnień przemytu papierosów ukrytych w wolnych przestrzeniach konstrukcyjnych autokarów, do których podróżni nie mają swobodnego dostępu, a załadunek papierosów wymaga demontażu elementów wyposażenia pojazdu.

Ujawnienia nieprawidłowości na drogowych przejściach granicznych w obszarze wyrobów tytoniowych w samochodach ciężarowych

Jednym z głównych powodów próby wykorzystywania ruchu ciężarowego do nielegalnego wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej papierosów (najczęściej ukrytych w przewożonym towarze lub specjalnie przystosowanych do przemytu skrytkach), jest chęć zysku z tytułu sprzedaży przemycanych papierosów na rynku krajowym lub zachodniej Europy. Rentowność takiego procederu bierze się głównie z dużej różnicy cen zbytu papierosów na terenie UE a ich cen zakupu w krajach zza wschodniej granicy Polski (Białoruś, Rosja), ominięcia uiszczenia należności celno – podatkowych, oraz stosunkowo niskich nakładów finansowych (w porównaniu do oczekiwanych zysków) związanych z organizacją takiego przemytu.

Drogowe przejścia na których odbywa się ruch ciężarowy na granicy to: z Rosją (Gronowo, Bezledy, Gołdap), Białorusią (Kuźnica, Bobrowniki, Koroszczyn), Ukrainą (Dorohusk, Hrebenne, Korczowa, Medyka, Krościenko),

Pod względem liczby ujawnień, jak i ilości zatrzymanych papierosów najwyższe zagrożenie przemytem papierosów wystąpiło na granicy ukraińskiej, gdzie dokonano odprawy 52% samochodów ciężarowych wjeżdżających do Polski w 2008 roku. Najwięcej papierosów, pod względem ilości sztuk zatrzymano w Dorohusku (53,3% wszystkich zatrzymanych papierosów) oraz na Korczowej (26,6% zatrzymanych papierosów). Przez te przejścia do Polski w 2008 roku wjechało też najwięcej środków transportu: Dorohusk 20,85%,

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Korczowa 14,72% wszystkich odprawionych samochodów ciężarowych.

Najwięcej przypadków ujawnień było w kabinach pojazdów oraz w bagażu podręcznym. Można przypuszczać, że sprawcami tych przemytów byli sami kierowcy.

Mając na uwadze miejsce ukrycia przemytu można zauważyć, że nie na wszystkich przejściach dokonuje się ujawnień w tych samych skrytkach. Najwięcej ujawnień w kabinach pojazdów miało miejsce w Korczowej, w bagażu podręcznym na Medyce. Natomiast najwięcej ujawnień przemytu papierosów w przewożonym ładunku miało miejsce na przejściu drogowym w Korczowej.

Naczelnik Wydziału
Zwalczania Przestępczości
Andrzej Tadla
Izba Celna w Przemyślu

SPOTKANIE WYSOKIEGO SZCZEBLA SŁUŻB CELNYCH POLSKI, LITWY, ŁOTWY I ESTONII NA TEMAT WALKI W REGIONIE Z PRZEMYTEM WYROBÓW TYTONIOWYCH

Suwałki/Augustów, Polska, 16 czerwca 2009 r.

Celem konferencji było wypracowanie wspólnego stanowiska oraz ustalenie metod walki z przemytem wyrobów tytoniowych w regionie.

Biorąc pod uwagę informacje przedstawione w prezentacjach poszczególnych krajów w zakresie walki z przemytem wyrobów tytoniowych na poziomie narodowym i międzynarodowym, w wyniku dyskusji przyjęto następujących wnioski i propozycje odnośnie konkretnych działań, które powinny być realizowane w regionie:

1. Utworzenie grupy eksperckiej, na forum której byłyby dyskutowane i wymieniane informacje na temat nowych trendów, zjawisk, ryzyka, inicjatyw, jak również przedstawiane propozycje działań prewencyjnych, wspólnych akcji i operacji. Rolą grupy byłoby również określenie zakresu, zasad i szczegółów technicznych wymiany informacji.
2. Wzmocnienie działań Służb Celnych w regionie, między innymi poprzez prowadzenie wspólnych operacji, którymi kierować będą poszczególne administracje celne, w zależności od umiejscowienia ryzyka. Polska Służba Celna zorganizuje pierwsze spotkanie grupy eksperckiej, która określi zakres pierwszej operacji i będzie odpowiedzialna za przeprowadzenie akcji. Wyniki operacji zostaną ocenione na spotkaniu szczebla kierowniczego.
3. Zalecane jest szersze wykorzystanie we współpracy w naszym regionie systemów RIF, CIS i innych wspólnotowych systemów wymiany informacji, jak również systemu WCO CENCOMM. Służby Celne przedyskutują możliwość stworzenia dodatkowego systemu wymiany informacji służącego szybkiej komunikacji w regionie (rob. "System informacji celnej Via Baltica"). Podczas spotkania ekspertów uzgodnione zostaną konkretne kanały wymiany informacji pomiędzy służbami celnymi w naszym regonie.
4. Rekomenduje się wykorzystanie Biura RILO dla Europy Środkowej i Wschodniej jako jednostki wspierającej Służby Celne regionu przy wykonywaniu zadań organizacyjnych, technicznych i analitycznych.
5. Tam, gdzie będzie to odpowiednie i wykonalne, powinno się wziąć pod uwagę utworzenie centrów współpracy policyjno-celnej. Istotną rolę przy podejmowaniu decyzji odnośnie tworzenia takich centrów odgrywa kalkulacja kosztów oraz istnienie możliwości wykorzystania innych narzędzi szybkiej komunikacji między organami administracji.
6. Celem wzmocnienia współpracy z krajami trzecimi w zakresie walki z przemytem wyrobów tytoniowych, Służby

Celne regionu ocenią zasadność włączenia do porządku bilateralnych spotkań ze służbami celnymi Rosji i Białorusi tematów odnoszących się do kwestii przemytu wyrobów tytoniowych.

7. Rozważona zostanie możliwość zorganizowania regionalnego spotkania nt. przemytu wyrobów tytoniowych z udziałem Służb Celnych Rosji i Białorusi.
8. Służby Celne będą uczestniczyć w projektach pomocowych dla regionu, opłacanych z funduszy Unii Europejskiej, które dają możliwość współfinansowania inwestycji, zakupu sprzętu oraz organizacji szkoleń dla funkcjonariuszy celnych.
9. Zachęca się do informowania opinii publicznej na szczeblu krajowym o współpracy w zakresie walki z przemytem i nielegalnym obrotem wyrobami tytoniowymi celem pokazania zaangażowania i jedności Służb Celnych regionu w tym obszarze.
10. Rekomenduje się dalszą współpracę z OLAFem, Europolem i producentami wyrobów tytoniowych.
11. W celu kontynuowania współpracy, systematyczne organizowanie spotkań wysokiego szczebla na temat walki z przemytem wyrobów tytoniowych w regionie będzie odgrywać kluczową rolę w ocenie uzgodnionych działań oraz pomoże w podejmowaniu dalszych decyzji strategicznych w tym zakresie. Rekomenduje się przygotowywanie wspólnego oświadczenia/oświadczenia prasowego odnośnie wniosków z ww. spotkań.

Departament Polityki Celnej MF

RILO ECE

Ponieważ wymiana informacji jest jednym z filarów strategii Światowej Organizacji Ceł, organizacja ta stworzyła globalną sieć Regionalnych Biur Łącznikowych (RILOs). RILO jest centrum regionalnym zajmującym się zbieraniem, analizą oraz uzupełnianiem, a także przekazywaniem informacji o trendach, sposobach działania, kanałach przerzutowych i znaczących sprawach dotyczących przestępczości celnej/granicznej.

Głównym celem utworzonego mechanizmu jest doprowadzenie do wzrostu efektywności w wymianie informacji, jak i we współpracy służb celnych zajmujących się przestępczością trans-graniczną.

Obecnie istnieje 11 RILOs. Jednym z nich jest RILO dla Europy Środkowej I Wschodniej (RILO ECE), umiejscowione w Warszawie i funkcjonujące w ramach polskiej administracji celnej, jako Wydział w ramach Departamentu Polityki Celnej Ministerstwa Finansów.

Mechanizm działania systemu RILO jest podzielony na 3 części:

- poziom krajowy, w obrębie którego Krajowe Punkty Kontaktowe (NCPs) zbierają informacje o zajęciach, wprowadzają je do bazy CEN lub przekazują do RILOs, analizują informacje, przygotowują tzw. „Alerty" oraz współpracują z innymi krajowymi instytucjami;
- poziom regionalny, w obrębie którego RILOs weryfikują poprawność danych wprowadzonych do CEN, przygotowują i rozprowadzają „Alerty", wydają analityczne periodyki, organizują operacje regionalne, pomagają w kontaktach międzynarodowych poszczególnych służb, a także służą wszelką pomocą NCPs;
- poziom międzynarodowy, Sekretariat WCO zarządza bazą CEN, przeprowadza strategiczne i taktyczne analizy, dystrybuuje raporty z takim analizami, przeprowadza szkolenia dla RILOs i ich państw członkowskich, a także wymienia informacje z innymi organizacjami międzynarodowymi.

Działania wykonywane przez RILO są wspierane/wykonywane w oparciu o Ogólnoświatową Bazę Danych o Przestępczości Celnej (CEN), która zawiera:

- bazę danych na temat zajęć w zakresie przestępczości celne-

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

j/13 grup towarowych;
- informacje o zajęciach towarów tytoniowych;
- „alerty", stworzone na podstawie informacji przekazanych przez państwa członkowskie;
- bazę zdjęć dotyczących metod ukrycia przemycanych/ukrywanych towarów;
- krajowe raporty wywiadowcze/analityczne.

Jednym z najważniejszych i wartościowych zadań wykonywanych przez RILO ECE są raporty przygotowywane na potrzeby organów ścigania oraz uczestnictwo w szeregu projektach/operacjach w tym zakresie.

RILO ECE – sprawy dotyczące tytoniu

Każdego roku RILO ECE przygotowuje raport dotyczący przemytu towarów tytoniowych w regionie Europy Środkowej i Wschodniej. Dodatkowo RILO ECE opracowuje informacje kwartalne w tym zakresie (kwartalnik „Herald") oraz informacje dotyczące znaczących zajęć papierosów (Alerty).

RILO ECE wspiera także inne organizacje w walce ze zwalczaniem przemytu wyrobów tytoniowych poprzez przygotowywaniem na ich potrzeby specjalnych raportów analitycznych, np. do operacji przygotowywanej przez SECI (Southeast European Cooperative Initiative – Południowo-Wschodnia Europejska Inicjatywa Współpracy) – Shadow II i Shadow III, a dotyczących przemytu wyrobów tytoniowych (również RILO ECE wzięło udział w opracowywaniu planu kolejnej operacji w tym zakresie - Shadow IV).

Ponadto RILO ECE uczestniczyło we wspólnym projekcie OLAF, EUROPOL i WCO, odnośnie nielegalnych fabryk papierosów (planowana jest jego kontynuacja).

Obecnie RILO ECE rozpoczęło realizację nowego projektu w zakresie tytoniu, tj. nielegalnego przewożenia papierosów poniżej określonych limitów. Celem projektu jest zidentyfikowanie czynników ryzyka, co pozwoli następnie organom ścigania w wykrywaniu przemytu małych ilości papierosów.

RILO dla Europy Środkowej i Wschodniej
PC MF

Przemyt papierosów - ujawnienia

Rekordowe ujawnienie papierosów w katowickiej Izbie Celnej

Blisko 5 200 000 sztuk papierosów ujawnili funkcjonariusze katowickiej Izby Celnej wraz z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Bielsku -Białej.

Funkcjonariusze obu służb wkroczyli na teren posesji wraz z halą magazynową w momencie, gdy dokonywano rozładunku trefnego towaru. Papierosy prawdopodobnie przywiezione zostały z Ukrainy.

Nadawca nielegalnego towaru chciał ukryć papierosy, maskując je napojami gazowanymi (po otwarciu naczepy ciągnika siodłowego, którym przyjechały na teren posesji, widoczne były tylko napoje gazowane). Dokumentacja, która zatrzymano wskazywała także na to, że wiezionym ładunkiem są napoje gazowane.

Wszystkie ujawnione wyroby tytoniowe opatrzone były ukraińskimi banderolami. Wartość rynkową ujawnionego towaru oszacowano na ponad 2 miliony złotych.

Gdyby zatrzymane papierosy trafiły do nielegalnego obrotu, wówczas Skarb Państwa straciłby ponad 2 740 tysięcy złotych z tytułu niezapłaconych należności celnych i podatkowych.

W ubiegłym roku funkcjonariusze katowickiej Izby Celnej zatrzymali blisko 10 740 000 sztuk papierosów, których wartość oszacowano na kwotę blisko 4 milionów złotych.

Aldona Węgrzynowicz
Rzecznik Prasowy Izby Celnej w Katowicach

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Trzy i pół miliona JIN LING-ów

Przemyt papierosów o wartości ponad 1 mln złotych ujawnili funkcjonariusze celni Wydziału Zwalczania Przestępczości z wrocławskiej Grupy Mobilnej.

Podczas kontroli prowadzonych przez funkcjonariuszy celnych i Straż Graniczną z Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej pod kątem legalności pobytu i zatrudnienia cudzoziemców na terenie powiatu legnickiego ujawniono i zlikwidowano nielegalny magazyn z wyrobami tytoniowymi. W trakcie kontroli pomieszczeń magazynowych funkcjonariusze zabezpieczyli ponad 175 000 paczek papierosów JIN LING, które przemycone zostały zza wschodniej granicy Unii Europejskiej. Istnieje przypuszczenie, iż magazyn był miejscem przerzutowym, z którego przemytnicy przeładowywali papierosy do różnych pojazdów, a następnie przemycali je do krajów Europy Zachodniej. Coraz częściej grupy przestępcze stosują różne sposoby, aby celnikom utrudniać ujawnianie miejsc z gromadzoną kontrabandą. Tym razem aby uniemożliwić wykrycie przemytu przez specjalnie szkolone psy służbowe, przemytnicy spryskiwali kartony z papierosami preparatami chemicznymi odstraszającymi koty i psy tzw. „antydog„ ,a które miały ukryć woń tytoniu. Wszystkie zabezpieczone papierosy pochodziły z Rosji i posiadały rosyjskie znaki akcyzy.

Aleksandra Pokora
Rzecznik Prasowy IC we Wrocławiu

Kontenery pełen papierosów

Prawie 10 milionów sztuk papierosów marki PIONEER oraz ARSENALL o wartości blisko 3,5 miliona złotych ujawnili w dniu 28.04. br. pomorscy celnicy. Funkcjonariusze Wydziału Zwalczania Przestępczości Celnej skontrolowali kontener, który przypłynął do Gdyni z jednego z krajów Bliskiego Wschodu. W środku za zastawką w postaci kartonów ze składanymi stolikami ujawnili w sumie 9 950 000 sztuk papierosów. Zatrzymany towar został przewieziony do magazynów Izby Celnej w Gdyni. To największe w tym roku ujawnienie przemytu papierosów na morskiej granicy RP.

Ponad 4 miliony sztuk papierosów o wartości prawie 1,7 miliona złotych ujawnili w dniu 24.08. br. funkcjonariusze Granicznego Referatu Zwalczania Przestępczości Celnej w Gdyni. W trakcie rewizji kontenera, który przypłynął z Chin ich uwagę zwróciły kartony zawierające porcelanowe zestawy do herbaty. Tymczasem towar zadeklarowano jako zestawy pościelowe. Dalsza rewizja kontenera potwierdziła przypuszczenia, że kartony z porcelaną są tylko zastawką. Za nimi znajdowały się bowiem pudła wypełnione papierosami marki L&M bez polskich znaków akcyzy. W sumie zawierały one 4 200 000 sztuk papierosów o wartości 1 680 000 zł. Kartony i pudełka oznaczone były polskimi napisami. Nadrukowana była na nich nawet cena jednostkowa. To oznacza, że miały trafić na rynek polski. Trafiły jednak do magazynów Izby Celnej w Gdyni.

Rzecznik Prasowy IC w Gdyni
Marcin Daczko

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Po raz kolejny wspólnie znaczy skutecznie

26 sierpnia 2009 roku pracownicy Szczególnego Nadzoru Podatkowego wraz z funkcjonariuszami Referatu Grupy Mobilnej w Olsztynie oraz funkcjonariuszami Komisariatu Policji w Dobrym Mieście prowadzili wspólne działania kontrolne w powiecie olsztyńskim.

W Dobrym Mieście zatrzymali do kontroli samochód marki Citroen Jumpy. Kierowcą okazał się być mieszkaniec naszego regionu.

Podczas sprawdzania pojazdu, w przestrzeni bagażowej funkcjonariusze ujawnili wyroby tytoniowe bez polskich znaków akcyzy. Było to 100 kilogramów suszu tytoniowego, zapakowanego w worki foliowe po 2 kilogramy. Kierowca został zatrzymany i przekazany w ręce funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie. Zabezpieczone wyroby zostały przekazane do magazynu depozytowego Izby Celnej.

Monika Czyżewska
Izba Celna w Olsztynie

Chronimy zdrowie i życie E- papierosy

Już po raz kolejny funkcjonariusze celni Sekcji Pocztowej Urzędu Celnego w Przemyślu wykazali się niezawodną czujnością. W przedstawionej do odprawy celnej przesyłce nadesłanej, z Chin stwierdzili 6 opakowań Mini E-cigarette („e-papierosy, papierosy elektroniczne), oraz 6 dodatkowych kartridży.

E-papieros – to niepalny, elektroniczny i ekologiczny papieros, który nie zawiera substancji smolistych, rakotwórczych ani żadnych innych składników, które są szkodliwe dla organizmu. Jest on nieszkodliwy dla otoczenia i można go palić wszędzie (w biurze, autobusie, samolocie). Dodatkowo dzięki e- papierosowi rzucanie palenia jest bezbolesne nawet dla zatwardziałych palaczy.

Nic dodać nic ująć same pozytywy – ale jest jedno ale. W związku z brakiem właściwych oznaczeń unijnych (znak CE), informacji o producencie oraz braku certyfikatów funkcjonariusze celni zwrócili się o pomoc do Urzędu Komunikacji Elektronicznej o wydanie opinii w zakresie oceny bezpieczeństwa zestawów do „e-papierosów".

Z otrzymanej w dniu 11 sierpnia 2009 roku opinii jednoznacznie wynikało, iż brak oznakowania CE na Mini E- cigarette wskazuje, że wyrób ten nie spełnia wymagań zasadniczych lub innych niż zasadnicze, co skutkuje zakazem wprowadzenia do obrotu lub oddawania do użytku.

Tym razem „ekologiczne" i „nieszkodliwe dla zdrowia" papierosy, które miały za zadanie oduczać palenia ze względu na fakt, że nie spełniają wymagań zasadniczych nie zostały dopuszczone do obrotu.

Koordynator ds. bezpieczeństwa produktów
Aneta Wilczyńska
Koordynator ds. ograniczeń pozataryfowych
Małgorzata Czesak
IC Przemyśl

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Nocny pościg

Blisko 20-kilometrowy pościg w gęstej śnieżycy, dynamiczna blokada uciekającego czarnego BMW i ... tysiące przemyconych papierosów w jego bagażniku – to najkrótszy opis kontroli drogowej przeprowadzonej w nocy przez łódzkich celników z Wydziału Zwalczania Przestępczości i funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Funkcjonariusze Izby Celnej w Łodzi oraz Straży Granicznej, w okolicy miejscowości Sulejow, wytypowali do kontroli – przemieszczający się z dużą prędkością - samochód osobowy marki BMW. Jego kierowca nie zatrzymał się na wezwanie i podjął ucieczkę bocznymi drogami. Wyjątkowo złe warunki pogodowe, panujące w nocy na drogach sprawiły, że kierowca stracił panowanie nad kierownicą i wpadł w poślizg. Wtedy, jego samochód został zablokowany przez radiowozy Służby Celnej i Straży Granicznej. Po zatrzymaniu pojazdu, kierowca zamknął się w nim od wewnątrz, nie reagując na wezwania do opuszczenia pojazdu. Dopiero wybicie szyby pojazdu i obezwładnienie kierowcy umożliwiło funkcjonariuszom przeprowadzenie kontroli auta.

A wynik kontroli okazał się imponujący – w bagażniku BMW znaleziono 8.670 paczek papierosów z przemytu. Ich rynkowa wartość wynosi ponad 65.000 zł. Mężczyzna – 35-letni łodzianin – spędził noc w KPP w Piotrkowie Tryb. po przesłuchaniu, przyznał się do zarzutu posiadania nielegalnych towarów. Zaprzeczył natomiast próbie ucieczki – jak stwierdził, widząc jadące za nim radiowozy „na kogutach", był przekonany, że samochody te ... torują mu drogę.

Rzecznik Prasowy Izby Celnej w Łodzi
Anna Ludkowska

Aromatyzowany tytoń do fajek wodnych

Dla funkcjonariuszy celnych na co dzień pełniących służbę na lotniskach, sezon wakacyjnych podróży z pewnością charakteryzuje się wzmożoną pracą, która jest nierozerwalnie związana ze zwiększoną ilością podróżnych oraz rejsów czarterowych.

Tym razem, podczas kontroli bagaży podróżnych powracających z wyprawy do Egiptu, celnicy z lotniska w Pyrzowicach ujawnili 49 kartonów, zawierających po 10 paczek aromatyzowanego tytoniu do fajek wodnych.

Ponieważ ilość tytoniu przywożonego na obszar naszego kraju przekraczała normę przywozu zwolnionego od cła, a podróżny nie dokonał zgłoszenia przywozu organowi celnemu- wobec podróżnego (naszego rodaka) wszczęto postępowanie o wykroczenie karne-skarbowe.

Aromatyzowany towar zajęto i umieszczono w celnym depozycie.

Aldona Węgrzynowicz
Rzecznik Prasowy IC w Katowicach

Zwalczanie przemytu papierosów
przez Służbę Celną

Myślał, że ucieknie

Funkcjonariusze iławskiej grupy mobilnej wykazali się sprytem i doświadczeniem

24 sierpnia, funkcjonariusz iławskiej grupy mobilnej wracając z patrolu nie oznakowanym pojazdem Służby Celnej zauważył przejeżdżający obok niego samochód. Mercedes Vito na bartoszyckich numerach rejestracyjnych wydał się celnikowi „znajomy", z poprzednich ujawnień. Postanowił on powiadomić o tym kierownika, który polecił mu jechać za podejrzanym samochodem. W trakcie jazdy za Mercedesem funkcjonariusz utrzymywał stały kontakt telefoniczny z kierownikiem i pozostałymi funkcjonariuszami, którzy wyruszyli z siedziby aby wspomóc kolegę w pościgu. Od miejscowości Rudzienice pozycja podejrzanego samochodu przekazywana była na bieżąco, pozwoliło to na skoordynowanie wyjazdu radiowozów w odpowiednim momencie. Zgodnie z poleceniem kierownika samochód miał być zatrzymany w miejscowości Nowa Wieś na krajowej drodze numer 16. W chwili gdy kierowca zauważył ustawiony w miejscowości oznakowany patrol Służby Celnej skręcił w prawo i tym samym zapędził się w „ślepą uliczkę". Samochody grupy mobilnej odcięły natychmiast drogę uciekinierowi.

Kierowcą samochodu okazał się mieszkaniec województwa Warmińsko-Mazurskiego. W wyniku kontroli Mercedesa ujawniono prawie 10.000 paczek papierosów marki Jin Ling bez wymaganych polskich znaków akcyzy. W związku z tym samochód skierowano na parking Oddziału Celnego w Iławie w celu wydobycia całej kontrabandy. Wobec mężczyzny została wszczęta sprawa karna skarbowa a towar został zatrzymany.

Monika Czyżewska
Izba Celna w Olsztynie

Papierosy nie popłynęły

W szczecińskim porcie celnicy z Kontrolnej Grupy Mobilnej Szczecin wspólnie z funkcjonariuszami Policji przejęli 65 000 paczek papierosów bez polskich znaków akcyzy. Wartość kontrabandy oszacowano na prawie 553 tys. złotych, natomiast straty Skarbu Państwa z tytułu niezapłaconych cła i podatków to blisko 860 tys. złotych.

Papierosy ukryte były w samochodzie zaparkowanym na jednym ze szczecińskich nabrzeży. Przygotowywano je do załadunku na jedną z barek, którą miały być przewiezione do Europy Zachodniej.

Ponadto podczas rutynowych działań kontrolnych prowadzonych wspólne z funkcjonariuszami Straży Granicznej z Placówki w Gryfinie, celnicy z Kontrolnej Grupy Mobilnej Szczecin ujawnili w bagażniku i oponach samochodu osobowego, należącego do mieszkańca województwa zachodniopomorskiego 1 328 paczek papierosów oraz prawie 6 litrów alkoholu bez polskich znaków akcyzy. Cały nielegalny towar zajęto do dalszego postępowania. Łączna jego wartość to blisko 11,5 tys. złotych, natomiast uszczuplenia celne i podatkowe obliczono na prawie 18 tys. złotych.

Monika Woźniak-Lewandowska
Rzecznik Prasowy
Izby Celnej w Szczecinie

